

АГЕНЦИЈА ЗА ЦИВИЛНО ВОЗДУХОПЛОВСТВО

5258.

Врз основа на член 64, а во врска со член 3 и член 65 од Законот за воздухопловство („Службен весник на Република Македонија” бр. 14/06, 24/07, 103/08, 67/10, 24/12, 80/12, 155/12, 42/14, 97/15 и 152/15), директорот на Агенцијата за цивилно воздухопловство, донесе

П Р А В И Л Н И К ЗА ПОСТАПКИ, ПРОЦЕДУРИ И МИНИМУМ УС- ЛОВИ ЗА БЕЗБЕДНО ПОЛЕТУВАЊЕ И СЛЕТУ- ВАЊЕ НА ВОЗДУХОПЛОВИТЕ

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат постапките, процедурите и минимум условите за безбедно полетување и слетување на воздухопловите на аеродромите во Република Македонија кои се наменети за цивилен воздушен сообраќај.

Член 2

Во смисла на овој правилник поимот “Планински терен” претставува област над 1850 метри надморска височина.

Член 3

Процедурите за безбедно полетување и слетување на воздухопловите се изготвуваат согласно документот на ICAO Doc. 8168 OPS/611, Процедури за воздухопловна навигација - Операции на воздухоплови (Procedures for Air Navigation Services-Aircraft Operations - PANS-OPS), кој се смета за прифатен и се применува.

Член 4

При изработката на стандардните инструментални процедури за безбедно полетување и слетување на воздухопловите покрај ICAO документот од член 3 на овој правилник, се користат и следните пропратни документи кои се прифатени и се применуваат:

а) ICAO Doc. 9371-AN/912/2, Прирачник со модели на процедури за Holding, Reversal and Racetrack (Template Manual for Holding, Reversal and Racetrack Procedures);

б) ICAO Doc. 9274-AN/904, Модел за ризик од судир (Collision Risk Model (CRM));

в) ICAO Doc. 9368, Прирачник за изработување на процедури за летање по инструменти (Instrument Flight Procedures Construction Manual);

г) ICAO Doc. 9881, Упатство за електронско чување на податоци за терен и препреки и аеродромско мапирање (Guidelines for Electronic Terrain, Obstacle and Aerodrome Mapping);

д) ICAO Doc. 9674-AN/946, Прирачник за светски геодетски систем 1984 (World Geodetic System 1984 (WGS-84) Manual);

ѓ) EUROCONTROL NAV.ET.ST10, Прирачник за изработување на процедури за процедури за завршно слетување за просторна навигација (Guidance Material for the Design of Terminal Procedures for Area Navigation);

е) ICAO Doc. 9906- AN/472, Прирачник за обезбедување на квалитет за изработка на процедури за летање (Quality assurance Manual for Flight Procedure Design, Volumes 1, 2, 3, 5, 6);

ж) ICAO Doc. 9365, Прирачник за операции во секакви временски услови (All Weather Operations Manual);

з) ICAO Doc. 9613, Прирачник за навигација врз основа на ефикасност, Дел 1 и 2 (Performance Based Navigation Manual volume 1 and 2);

с) ICAO Doc. 9573, RNAV Операции (RNAV Operations);

и) ICAO Doc. 8697, Прирачник за изготвување на воздухопловни карти (Aeronautical Chart Manual);

ј) ICAO Annex 4, Воздухопловни карти (Aeronautical Charts);

к) ICAO Annex 5, Единици за мерење (Units of Measurement);

л) ICAO Annex 6, Операции со воздухоплов (Aircraft Operations);

љ) ICAO Annex 11, Услуги на контрола на летање (Air Traffic Services);

м) ICAO Annex 14, volume I, Аеродроми (Aerodromes);

н) ICAO Annex 14, volume II, Хелидроми (Heliports);

њ) ICAO Annex 15, Услуги на воздухопловно информирање (Aeronautical Information Services);

о) EUROCONTROL Спецификации за потеклото на воздухопловните податоци, Дел 1 и 2 (Specification for the Origination of Aeronautical Data Volume 1 & 2 (EUROCONTROL-SPEC-154)) и

п) ICAO Doc. 9905, Прирачник за изготвување на процедури (Procedures design manual).

Член 5

(1) Дезигнираниот давател на услуги за воздухопловна навигација на територијата на Република Македонија, врз основа на документите од членовите 3 и 4 на овој правилник, изработува стандардни процедури за безбедно полетување и слетување на воздухопловите на аеродромите кои се наменети за цивилен воздушен сообраќај.

(2) Доколку одредена стандардна процедура за безбедно полетување и слетување не може да се примени, дезигнираниот давател на услуги за воздухопловна навигација, на барање на корисниците на аеродромот, операторот на аеродромот или по сопствена иницијатива, изготвува нестандартна процедура за безбедно полетување и слетување на воздухопловите со соодветна примена на документите од членовите 3 и 4 на овој правилник.

Член 6

(1) Агенцијата врши проверка на методологијата и применетите стандарди по кои е изготвена предложената стандардна, односно нестандартна процедура за безбедно полетување и слетување.

(2) Доколку со проверката од став (1) на овој член Агенцијата утврди дека одредена стандардна процедура за безбедно полетување и слетување на воздухопловите е изготвена согласно документите од членовите 3 и 4 на овој правилник, донесува решение за одобрување.

ње на процедурата, со кое го задолжува давателот на услуги на воздухопловна навигација процедурата да ја објави во Зборникот на воздухопловни информации.

(3) Доколку со проверката од став (1) на овој член Агенцијата утврди дека одредена нестандартна процедура за полетување и слетување на воздухопловите е безбедна и оправдана, донесува решение за одобрување на процедурата, со кое го задолжува давателот на услуги на воздухопловна навигација процедурата да ја објави во Зборникот на воздухопловни информации.

(4) Доколку Агенцијата утврди дека не се исполнети критериумите од ставовите (2) и (3) на овој член, донесува решение за одбивање на предложената стандардна, односно нестандартна процедура.

Член 7

(1) Давателот на услуги на воздухопловна навигација врши задолжителни периодични проверки и валидација на одобрените процедури за безбедно полетување и слетување на воздухопловите со цел да се утврди нивната континуирана усогласеност со критериумите содржани во документите од членовите 3, 4 и 8 на овој правилник, да се потврди соодветното надвишување на препреките, како и тоа дали процедурите ги задоволуваат барањата на корисниците.

(2) Проверките од став (1) на овој член давателот на услуги на воздухопловна навигација ги врши најмалку на секои пет години.

(3) Валидацијата на процедурите од став (1) на овој член, во однос на безбедното надвишување на препреките, давателот на услуги на воздухопловна навигација ја врши еднаш годишно по добивање на податоците од годишните геодетски мерења на препреките согласно Правилникот за начинот на користење, држување и контролирање на површините за маневрирање, платформите, објектите, инсталациите, уредите и опремата на аеродромот.

Член 8

(1) Минималните вредности на аеродромските оперативни минимуми (минимум услови за безбедно полетување и слетување на воздухоплови) и методот за нивно пресметување се пропишани во Subpart E на ЕУ Регулативата 3922/91 изменета со ЕУ Регулативите 2176/96, 169/1999, 2871/2000, 1592/2002, 1899/2006, 1900/2006, 8/2008 и 859/2008 кои се преземени согласно Анексот 1 од Мултилатералната спогодба за основање на Европска заедничка воздухопловна област ("Службен весник на Република Македонија" бр. 27/07 и 98/09), која се прифаќа и директно се применува и во JAR-OPS 3 Subpart E.

(2) Оперативните минимуми се изразуваат во:

- MDA/H (Minimum Descent Altitude/Height) - минимална апсолутна/релативна висина на снижување;
- RVR/VIS (Runway Visual Range/Visibility) - видливост по должина на пистата/Видливост и
- Ceiling (Height of Cloud Base) - база на облаци.

(3) Домашните оператори на воздухоплови ги определуваат аеродромските оперативните минимуми од став (2) на овој член за секој тип на воздухоплов, писта и приод за секој аеродром на кој планираат да оперираат врз основа на метод прифатлив за Агенцијата.

Член 9

(1) Во случај кога процедурата за безбедно полетување и слетување на воздухопловите или дел од процедурата навлегува во планински терен, минималната висина за надвишување на препреките (MOC) се утврдува согласно вредностите утврдени во ICAO Doc. 8168 OPS/611, Процедури за воздухопловна навигација - Операции на воздухоплови (Procedures for Air Navigation Services-Aircraft Operations - PANS-OPS), под услов надморската височина да изнесува најмногу 1850 метри.

(2) Во случај кога процедурата за безбедно полетување и слетување на воздухопловите или дел од процедурата навлегува во планински терен, а надморската височина е над 1850 метри, минималната висина за надвишување на препреките (MOC) се зголемува, и тоа:

1. За воздухопловни руте и STAR (Standard Arrival Routes)
 - за 50 % кога надморската височина изнесува од 1851 до 2350 метри и
 - за 100% кога надморската височина изнесува повеќе од 2351 метри.
2. За SID (Standard Instrument Departure) и IAP (Instrument Approach)
 - за 25 % кога надморската височина изнесува од 1851 до 2350 метри и – за 50% кога надморската височина изнесува повеќе од 2351 метри.

Член 10

(1) За секој аеродром во Република Македонија во Зборникот на воздухопловни информации се објавуваат податоци за:

- OCA/H (Obstacle Clearance Altitude/Height) - апсолутна релативна висина на надвисување на препреките;
- димензии и карактеристики на пистите;
- информации за визуелните и електронските навигациони средства;
- информации за препреките;
- средствата за одредување и известување на метеоролошките услови и
- други податоци.

(2) Операторите на воздухоплов ги определуваат оперативните минимуми од член 8 став (2) на овој правилник, за секој тип на воздухоплов, писта и приод врз основа на податоците од став (1) на овој член.

Член 11

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за постапки, процедури и минимум услови за безбедно полетување и слетување на воздухопловите („Службен весник на Република Македонија” бр. 43/09).

Член 12

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе отпочне да се применува од 1 мај 2016 година.

Бр. 10-1008/3
26 октомври 2015 година
Скопје

Директор на Агенција
за цивилно воздухопловство,
м-р Горан Јандреоски, мба. с.р.